

نظری و گذری بر مجموعه ۳ جلدی «خاندان پهلوی به روایت اسناد»

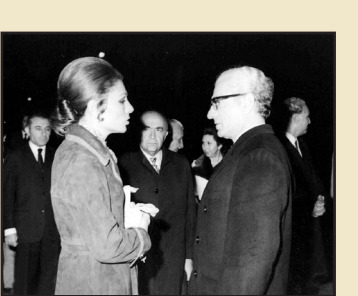
خوانشی مستند از کارنامه یک تبار

■ **محمدرضا کاینی**

اثری که هم‌اینک در معرفی آن سخن می‌رود، یکی از مستندترین منابع در شناخت هویت و کارنامه خاندان پهلوی است. «خاندان پهلوی به روایت اسناد» در سه جلد و توسط فرهاد

رستمی سامان یافته و توسط مؤسسه مطالعات تاریخ معاصر ایران منتشر شده است. دیباچه این مجموعه، آن را به شرح ذیل معرفی کرده است: «تاریخ‌نگاری بدون تکیه بر منابع، مدارک و اسناد معتبر به حوزه داستان‌سرایی و قصه‌گویی نزدیک خواهد شد و اولین وظیفه مورخ تکیه بر اسناد دست‌اول و اصیل است، اثر پیش رو جلد اول از مجموعه سه جلدی خاندان پهلوی به روایت اسناد است و شامل ارائه انبوهی از مدارک و اسناد در خصوص شخص رضاشاه می‌باشد. اسنادی که بدون کم و زیاد یا تحلیل و تفسیر به مخاطب گرامی عرضه می‌شود و از این رو در بین قابل‌اعتناترین و قابل‌استنادترین کتب تاریخی با محوریت خاندان پهلوی قرار می‌گیرد. ارائه بیش از ۴۰ صفحه تصاویر و عکس‌های مرتبط با رضاخان و دوران حاکمیت وی، از دیگر ویژگی‌های قابل‌ذکر این اثر سراسر مستند است. هر بخش مقدمه‌ای بسیار کوتاه دارد که در معرفی اسناد و فرد مورد مطالعه، مطالبی اخبار گونه (غیر تحلیلی) به مخاطب ارائه می‌دهد. کلیه اسناد بدون هیچ‌گونه حذفی به‌طور کامل استنساخ یافته و تعداد اندکی از اسناد بدون استنساخ ارائه شده‌ است. برای مطالعه اسناد اصولاً آنها را تقسیم‌بندی می‌کنند و در تقسیم‌بندی اسناد شیوه‌های گوناگونی وجود دارد. اما شیوه ارائه اسناد در مجموعه حاضر بر

محمدرضا پهلوی وفرح دیبا

مبنای افراد است. بدین صورت که هر یک از افراد خاندان پهلوی تعدادی از اسناد را به خود اختصاص داده که ممکن است از اسناد مجرمانه دولتی تا نامه‌های خصوصی و خانوادگی، اسناد مالی و… مربوط به آن شخص در بخش مورد نظر آمده باشد. بدین ترتیب مجموعه حاضر از تنوع خاصی برخوردار است، مضاف به اینکه عکس‌ها و اسناد ارائه شده برای اولین بار انتشار می‌یابد.»

اما درباره محتوای کتاب، به شرح ذیل می‌توان گزارش کرد: در جلد نخست، اسناد مرتبط با رضاخان با این موضوعات دسته‌بندی شده‌ است: خانواده رضاخان /سواد و اطلاعات رضاخان / همسران رضاخان / رضخانی از مهم‌ترین اسناد جمهوریخواهی رضاخان /مجلس شورای ملی /تجدد و تمدن /جواهرات سلطنتی /املاک و دارایی /شهربور ۱۳۲۰/ تبعید رضاخان پهلوی. در جلد دوم نیز، بخشی از مهم‌ترین اسناد مرتبط با فرزندان رضاخان، با موضوعات پی آمده در کتاب دسته‌بندی شده است: غلامرضا پهلوی و ملکه توران / فعالیت اقتصادی ملکه توران و غلامرضا پهلوی / ازدواج‌های ملکه توران از دربار به دستور تاج‌الملوک.

شمس پهلوی نوجوانی، آشنایی و ازدواج با پهلید/ تغییر مذهب /شمس و جمعیت ادبی /انتخاب همسر برای محمدرضا/ فعالیت اقتصادی شمس.

اشرف پهلوی در کودکی و نوجوانی / اشرف و کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۲۲/ اشرف و قمار و قاچاق عتیقه و مواد مخدر/ خصوصیات اخلاقی اشرف. قاضی‌فلسفه و محمدرضا پهلوی / قاضی‌فلسفه و ازدواج با علی هیلر و از تشدید خاتمی / از تشدید خاتمی و معاملات اسلحه/ فعالیت‌های اقتصادی / محمدرضا پهلوی / محمدرضا و تجارت تریاک. حمیدرضا پهلوی دوران نوجوانی و شایعه ولایتعهدی وی/ اخلاق و روحیات دردرساز/ اخراج از دربار و فرزندان.

در جلد سوم اسناد مرتبط با محمدرضا پهلوی با این موضوعات در کتاب دسته‌بندی شده است: بخش اول: دربار و نامه‌های محمدرضا پهلوی /شرف‌رضی‌ها/ مسائل اقتصادی / تبلیغات/ تشریفات کل شاهنشاهی / جشن‌های ۲۵۰۰ ساله/ تغییر تقویم و اوامر شاهانه.

■ **سیدامیر مکی**

سفر تیمور بختیار اولین رئیس ساواک به آمریکا پس از ریاست جمهوری کندی، آثار و پیامدهای فراوان داشت که اولین آن، برگزاری و نه‌ایتنا تبعید خود وی بود. در مقالی که پیش رو دارید، بر نامه‌های این سفر به‌سند یکی از اسناد مجرمانه ساواک با‌ز خواننی شده است. ■■■

بر حسب اسناد به‌دست آمده، در زمان تصدی اولین رئیس سازمان امنیت و اطلاعات کشور (ساواک)، به دموکرات آمریکا، محمدرضا پهلوی بر آن شد تا ریاست سازمان تازه‌تأسیس امنیت خود «سپهبد تیمور بختیار» را جهت سازمان‌دهی و ارتباطات نوین با ساختار سیاسی جدید ایالات متحده آمریکا در راستای اهداف تعریف شده و دریافت کمک‌های مالی، نظامی و نیز مشاوره‌های نظامی، فرهنگی، اجتماعی و آموزشی راهی آمریکا کند تا به‌منظور اجرای فرامین شاهانه اطاعت اوامر نماید؛ در گزارش مربوط به سفر ریاست ساواک در اواخر سال ۱۳۳۹ شمسی – ۱۹۶۱ میلادی- به ایالات متحده و گزارش جلسات و پیگیری برنامه‌های وی در اقامت دو هفته‌ای در آمریکا، نکات بسیار مهمی از لحاظ شناخت ساختار سیاسی آن زمان در دسترس پژوهشگران و سیاستمداران معاصر قرار می‌دهد که در این مقال نکاتی چند جهت استحضار آورده می‌شود. باشد که در شفاف‌سازی تاریخ معاصر پهلوی دوم و نوع نگاه و ارتباطات حکومتی آن زمان با ایالات متحده مؤثر واقع شود.

■ **تفاوت نگاه امنیتی نیکسون و کندی به ایران**
مسئلاً مبنای سیاسی نیکسون (نامزد شکست خورده در سی و پنجمین انتخابات آمریکا در مقابل جان اف. کندی) که بر اساس تعقیب سیاست آیزنهاور پایه‌گذاری شده بود، در حقیقت ادامه اصول سیاست گذشته بود اما در حالی که قدم اول برنامه کار جان اف. کندی، تحول در روشی است که جمهوریخواهان مدافع و مجری آن بوده‌اند و شاید بلکه حتی‌همین نگرش و نوع بینش سیاسی او، توروش را پایه‌ریزی و عملی کرد. باید به خاطر داشت که هشت سال حکومت یک نفر نظامی در آمریکا (آیزنهاور) مصادف با تیر به‌ترین سال‌های پس از جنگ بود و دنیا تاکنون با چنین مخاطرات و مشکلات عظیمی روبه‌رو نشده بود. افکار عمومی تحت تأثیر این معضلات پیاپی شده و احساس ناامنی مغرطی پدید آمده بود که این بار تصمیم گرفته شد زمام امور کشور را به‌دست دموکرات‌ها پس‌بند و بیانات صریح کندی در مسائل خارجی و داخلی و از جمله اعلام اینکه به خاطر مسائل پیرامون و مطرح شده دیگر متوسل به جنگ نخواهد شد که بی‌تردید در موفقیت و کسب مقام ریاست جمهوری ایالات متحده سهم عمده‌ای داشت. بدین ترتیب بختیار در بهمن ۱۳۳۹ چند ماه پس از پیروزی کندی در انتخابات، سفری به آمریکا داشت و بنا به اظهار برخی از مورخان و سیاستمداران، پیشنهاد طراحی عملیاتی بر ضد حکومت شاهنشاهی ایران از جمله بختیار، موجب خشم محمدرضا پهلوی را فراهم کرد و بلافاصله پس از بازگشت به ایران از آمدن شاه عزل و سپس از ایران تبعید و در عمل اخراج شد.

از نسوی دیگر حقیقت پیشروی‌های شوروی به رهبری خروشچف در سطح جهانی به‌خصوص در منطقه خاورمیانه و مصر، موقعیت استراتژیک ایران را چندبرابر افزایش داد و دولت آمریکا با دقت، مسائل داخلی و خارجی ایران را بررسی می‌کرد، آنچنان‌که دروزنامه ساندی استار چاپ انگلستان در این مورد ضمن اشاره به علاقه تاریخی روسیه برای دستیابی به خلیج فارس نوشته است: «ایران به‌واسطه سرزمین پهناور خود همیشه زیر فشار بوده و این‌اواخر به‌وسیله مذاکره یزیدی کمک‌های نظامی و اقتصادی آمریکا

عاریخ

کفت وگرم ۸۸۴۹۸۴۲۷

گزارشی محرمانه از دیدارها و مذاکرات تیمور بختیار با مقامات امریکا

ساواک سایه سیا

تقویت شده است. غرب به علل روشن استراتژیکی از شاه پشتیبانی کرده است. چه اینکه یک ایران کمونیست، خاور میانه و آفریقا را در معرض تجاوزات روسیه شوروی قرار خواهد داد. مسلم است که تنها کمک امریکانمی‌تواند استقلال ایران را تضمین کند، روز دارید، بر نامه‌های این سفر به‌سند یکی از اسناد مجرمانه ساواک با‌ز خواننی شده است. ■■■

بر حسب اسناد به‌دست آمده، در زمان تصدی اولین رئیس سازمان امنیت و اطلاعات کشور (ساواک)، به دموکرات آمریکا، محمدرضا پهلوی بر آن شد تا ریاست سازمان تازه‌تأسیس امنیت خود «سپهبد تیمور بختیار» را جهت سازمان‌دهی و ارتباطات نوین با ساختار سیاسی جدید ایالات متحده آمریکا در راستای اهداف تعریف شده و دریافت کمک‌های مالی، نظامی و نیز مشاوره‌های نظامی، فرهنگی، اجتماعی و آموزشی راهی آمریکا کند تا به‌منظور اجرای فرامین شاهانه اطاعت اوامر نماید؛ در گزارش مربوط به سفر ریاست ساواک در اواخر سال ۱۳۳۹ شمسی – ۱۹۶۱ میلادی- به ایالات متحده و گزارش جلسات و پیگیری برنامه‌های وی در اقامت دو هفته‌ای در آمریکا، نکات بسیار مهمی از لحاظ شناخت ساختار سیاسی آن زمان در دسترس پژوهشگران و سیاستمداران معاصر قرار می‌دهد که در این مقال نکاتی چند جهت استحضار آورده می‌شود. باشد که در شفاف‌سازی تاریخ معاصر پهلوی دوم و نوع نگاه و ارتباطات حکومتی آن زمان با ایالات متحده مؤثر واقع شود.

■ **تفاوت نگاه امنیتی نیکسون و کندی به ایران**

مسئلاً مبنای سیاسی نیکسون (نامزد شکست خورده در سی و پنجمین انتخابات آمریکا در مقابل جان اف. کندی) که بر اساس تعقیب سیاست آیزنهاور پایه‌گذاری شده بود، در حقیقت ادامه اصول سیاست گذشته بود اما در حالی که قدم اول برنامه کار جان اف. کندی، تحول در روشی است که جمهوریخواهان مدافع و مجری آن بوده‌اند و شاید بلکه حتی‌همین نگرش و نوع بینش سیاسی او، توروش را پایه‌ریزی و عملی کرد. باید به خاطر داشت که هشت سال حکومت یک نفر نظامی در آمریکا (آیزنهاور) مصادف با تیر به‌ترین سال‌های پس از جنگ بود و دنیا تاکنون با چنین مخاطرات و مشکلات عظیمی روبه‌رو نشده بود. افکار عمومی تحت تأثیر این معضلات پیاپی شده و احساس ناامنی مغرطی پدید آمده بود که این بار تصمیم گرفته شد زمام امور کشور را به‌دست دموکرات‌ها پس‌بند و بیانات صریح کندی در مسائل خارجی و داخلی و از جمله اعلام اینکه به خاطر مسائل پیرامون و مطرح شده دیگر متوسل به جنگ نخواهد شد که بی‌تردید در موفقیت و کسب مقام ریاست جمهوری ایالات متحده سهم عمده‌ای داشت. بدین ترتیب بختیار در بهمن ۱۳۳۹ چند ماه پس از پیروزی کندی در انتخابات، سفری به آمریکا داشت و بنا به اظهار برخی از مورخان و سیاستمداران، پیشنهاد طراحی عملیاتی بر ضد حکومت شاهنشاهی ایران از جمله بختیار، موجب خشم محمدرضا پهلوی را فراهم کرد و بلافاصله پس از بازگشت به ایران از آمدن شاه عزل و سپس از ایران تبعید و در عمل اخراج شد.

از نسوی دیگر حقیقت پیشروی‌های شوروی به رهبری خروشچف در سطح جهانی به‌خصوص در منطقه خاورمیانه و مصر، موقعیت استراتژیک ایران را چندبرابر افزایش داد و دولت آمریکا با دقت، مسائل داخلی و خارجی ایران را بررسی می‌کرد، آنچنان‌که دروزنامه ساندی استار چاپ انگلستان در این مورد ضمن اشاره به علاقه تاریخی روسیه برای دستیابی به خلیج فارس نوشته است: «ایران به‌واسطه سرزمین پهناور خود همیشه زیر فشار بوده و این‌اواخر به‌وسیله مذاکره یزیدی کمک‌های نظامی و اقتصادی آمریکا

تیمور بختیار

هدف از نشر این گزارش، صرفاً نشان دادن دسترسی مقامات ایالات متحده به کلیه اطلاعات کشوری و ساختار حکومتی ایران است که در نتیجه چه حوادث و نتایجی را برای این مردم مظلوم و از جان گذشته رقم زده است

و همچنین نگاه به ار تباطات مخوف و امنیت فراگیر رئیس سازمان اطلاعات و امنیت کشور با محافل امریکایی – اسرائیلی در به‌دست گرفتن قدرت بیشتر و در نهایت رسیدن به قدرت داخلی است که خیانت ساختاری حکومت را در دو لایه پادشاهی و امنیتی به‌وضوح عیان می‌کند

تیمور بختیار در دیدار با اورل هرمن در سفر به امریکا

گزارش مذاکرات محرمانه تیمور بختیار با آلن دالس، اورل هریمین و گرمیت روزولت و نیز درخواست حمایت امریکایی‌ها از وی برای به قدرت رسیدن خودش، نزد شاه فاش شد. طرفداران بختیار در حکومت امریکا نظریات او را به جان اف. کندی انتقال دادند و گفتند در صورت حمایت از او، شکست شاه قریب‌الوقوع است. کندی نیز تقریباً متقاعد شده بود که از بختیار حمایت کند اما طرح بختیار به وسیله سایر مأموران سیا و مخالفان، به سرعت به شاه انتقال داده شد

ب- توضیحاتی در خصوص خطرات شوروی نسبت به ایران ارائه کردند.

ج- اظهار شد باید علل تشنج خاورمیانه را از بین برد. فی‌المثل یکی از این علل، جاهطلبی عبدالناصر.

۳- ساعت ۵ بعد از ظهر روز چهارشنبه ۱۵ فوریه عده‌ای از کارشناسان اقتصادی امریکا در دفتر آقای اربرت ناتان برای آشنایی با ریاست ساواک گرد آمده‌اند.

۴- ساعت یک بعد از ظهر روز پنج‌شنبه ۱۶ فوریه به دعوت آقای فلیپ گراهام ناشر روزنامه واشنگتن پست ضیافت ناهاری در محل روزنامه ترتیب داده شد و از سردبیران سیاسی روزنامه در این ضیافت حضور داشتند.

۵- ساعت ۲ بعد از ظهر روز پنج‌شنبه ۱۶ فوریه ساعت ۱۶ آقای کنس (Kenen) Middle East Report سردبیر ملاقات شد. اخبار برجسته خاورمیانه با تیراژ ۱۰هزار تایی با پخش بین سفارتخانه‌ها، مطبوعات، راعیان می‌کند: «به طوری که قبلاً سازمان اطلاعات و امنیت کشور در گزارش تقدیمی به عرض رسانده بود، بالاخره سناتور کندی در مقابل رقیب خود نیکسون پیروز شد و نیکسون، طبق سنن، اولین کسی بود که به رئیس جمهوری تازه تیریک گفته است، تغییرات عمده‌ای در سیاست امریکا به خصوص در سیاست خارجی پدیدد آید و این وضع بدون تردید در روابط امریکا و دولت شاهنشاهی نیز مؤثر خواهد بود و از این رو جادارد که مقامات دولت شاهنشاهی با دقت آثار ناشیانه از انتخابات جدید امریکا را مورد مطالعه قرار دهند.

۱- از نظر سیاست اقتصادی و کمک‌های خارجی ۲- توجه جان اف. کندی به کشورهای بی‌طرف.

۳- موضوع اتحادیه‌های دفاعی.

۴- خاور دور و مسائل مربوط به چین.

۷- ساعت ۱۱/۲۰ صبح جمعه ۱۷ فوریه با آقای یونیدی مدیر کل وزارت دفاع ملاقات شد. وی قبلاً در سازمان اطلاعات امریکا (CIA) بوده و از همان وقت ریاست ساواک آشنایی داشت.

۸- ساعت ۱۲/۳۰ روز جمعه ۱۷ فوریه آقای اربرت ناتان مجدداً ضیافت ناهاری به افتخار ریاست ساواک ترتیب داده که با حضور ده نفر از سناتورها و مشاوران اقتصادی ریاست جمهوری برگزار شد.

۹- ساعت ۸ بعد از ظهر روز جمعه ۱۷ فوریه سفیر کبیر اسرائیل شامی به افتخار ریاست ساواک در منزل خود ترتیب داده بودند که با حضور وزیر مختار اسرائیل و شخص لوثی هندرسن و اشخاص دیگر بر پا شد.

۱۰- روز شنبه ۱۸ فوریه ساعت یک بعد از ظهر ضیافت ناهاری از طرف آقای ماکس کامیلمان، وکیل دعوی، مشاور سیاسی سفیری داده شد.

۱۱- روز یکشنبه ۱۹ فوریه ساعت ۶ بعد از ظهر شامی از طرف آقای فرمان نایب رئیس شرکت International Gates Co داده شد که در آن ۲۸ نفر از صاحبان صنایع و روزنامه‌نگاران و حقوقدانان امریکایی شرکت داشتند.

۱۲- روز دوشنبه ۲۰ فوریه ساعت ۱۲/۴۵ بعد از ظهر مورگان (پزشک)، رئیس کمیته روابط خارجی مجلس ضیافت ناهاری به افتخار ریاست سازمان ترتیب داده بود که اکثریت اعضای کمیته خارجی مجلس در آن حضور داشتند.

۱۳- روز دوشنبه ۲۰ فوریه ساعت ۱۲/۴۵ بعد از ظهر با آقای زورکرت، وزیر نیروی هوایی ملاقات شد.

۱۴- روز دوشنبه ۲۰ فوریه ساعت ۴ بعد از ظهر با سناتور سامینگتون، رئیس کمیته دفاع اساسی جنوبی و جنوب‌شرقی و عضو کمیته‌های دفاع و روابط خارجی ملاقات شد.

۱۵- آقای بلوشتین (از یهودیان ثروتمند) در ساعت ۸/۲۰ بعد از ظهر روز ۲۰ فوریه شامی در منزل خود در بالتیمور ترتیب داده بود که آقای گراین وزیر مختار اسرائیل در امریکا و آقای لیدان از سفارت اسرائیل حضور داشتند.

۱۶- در ساعت ۱۰/۲۰ روز سه‌شنبه ۲۱ فوریه با آقای جرج مک‌گی رئیس قسمت طرح سیاست خارجی وزارت خارجه ملاقات شد. آقای مک‌گی به کلبه‌های وزارت خارجه خاورمیانه و ایران آشنایی کامل دارد. آقای مک‌گی نکاتی را بیان داشت: یکم- ورود ایران در پیمان بغداد صرفاً به تصمیم خود دولت ایران بوده است/دوم- ایران احتیاجی به تجهیز بیش از اندازه ارتش خود ندارد، اگر شوروی به ایران حمله کند این امر باعث جنگ جهانی می‌شود، سوم- اگر به پاکستان و ترکیه نسبتاً کمک نظامی و اقتصادی بیشتری می‌شود برای آن استس که این ممالک مانند ایران دارای درآمد نفت نیستند/ چهارم-

مهم‌ترین عامل جلوگیری از کمونیسم بالا بردن سطح زندگی مردم است. لحن آقای مک‌گی خیلی بیشتری می‌شود برای آن استس که این ممالک با آقای جستر بولز معاون وزارت امور خارجه و پاول نیتز معاون وزارت دفاع ناهر صرف شد. میزبان آقای گینسبورگ از دوستان قدیمی جستر بولز بود.

الف- سیاست امریکانسیب به متفقین خود هیچ‌گونه تغییری ندارد و ایران یکی از حساس‌ترین نقاط جهان به شمار می‌ود.

اسکات عضو کمیته روابط خارجی مجلس سنا در ضیافت ناهاری که بر پا شده بود شرکت کرد و حاضران در ضیافت ۸ تن از سناتورها بودند.

۱۸- ساعت ۱۷/۲۰ روز سه‌شنبه ۲۱ فوریه با آقای ادمارو رئیس جدید سازمان اطلاعات امریکا (U.S.I.A) ملاقات شد.

■ **مشهورترین مفسر رادیو- تلویزیون**
۱۹- بعد از ظهر روز چهارشنبه ۲۲ فوریه ریاست ساواک رهسپار نیویورک شده و روز بعد در ساعت ۱۱ صبح با عده‌ای از سردبیران مجلات تایم و لایف ملاقات داشت.

۲۰- ساعت ۱۳ روز پنج‌شنبه ۲۳ فوریه از طرف آقای راندولف هرست رئیس بخش تحریریه هرست ضیافت ناهاری ترتیب داده شد که در آن عده‌ای از سردبیران مطبوعات امریکایی حضور داشتند.

۲۱- ساعت ۱۲ روز جمعه ۲۴ فوریه با آقای استیونسن سفیر کبیر امریکا در سازمان ملل ملاقات شد و طی آن سؤالاتی دربارہ میزان پیشرفت اصلاحات ارضی و وضع طرح‌های عمرانی مطرح شد.

۲۲- ساعت ۱۲/۴۰ روز جمعه ۲۴ فوریه هیئت مدیره روزنامه نیویورک تایمز ضیافت ناهاری ترتیب دادند.

۲۳- روز یکشنبه ۲۶ فوریه ریاست ساواک عازم بوستون شدند و در ساعت ۷/۱۵ آقای ویزانسکی قاضی فدرال ایالت ماساچوست که یکی از شخصیت‌های برجسته قضایی امریکاست شامی ترتیب دادند که در بین مدعوین پروفیسور هنری کیسینجر نیز حضور داشت. آقای ویزانسکی اشاره کردند که ممکن است بنیاد فورد در صورت درخواست دولت ایران بتواند کمک‌هایی در این مورد بنماید تا نقشه‌برداری به نحو سریع‌تری صورت پذیرد.

۲۴- ساعت ۱۲ روز دوشنبه ۲۷ فوریه آقای ماکس میلیکان، رئیس مرکز تحقیقات بین‌المللی مؤسسه فنی ماساچوست ضیافت ناهاری ترتیب دادند که حدود ۱۰ نفر از اساتید دانشگاه نیز حضور داشتند.

۲۵- بعد از ظهر روز دوشنبه ۲۷ فوریه در نیویورک با آقای دیویدر اکفلر ملاقات شد. وی جازا ریاست بانک چسپ ماهاتان (که سهامدار بانک توسعه صنعتی و معدنی ایران است) در شرکت گودریچ نیز سهامدار است و اظهار علاقه‌مندی به اطلاع درباره پیشرفت وضع اقتصادی ایران می‌کرد و سپس مختصری درباره وضع خاورمیانه و لار نصر به عنوان آلت دست شوروی صحبت شد. در پایان آقای راکفلر در خواست کرد احترامات ایشان را به حضور شاهنشاه تقدیم کنیم.

۲۶- ساعت ۱۲/۴۵ روز سه‌شنبه ۲۸ فوریه ناهاری از طرف آقای اسپیریوس اسکوراس رئیس شرکت فیلمبرداری فوکس قرن بیستم به افتخار ریاست ساواک ترتیب داده شد. آقای اسکوراس که اصالتاً یونانی است و علاقه زیادی نسبت به ایران که به همراه یونان دو کشور متمدن دنیای قدیم را تشکیل می‌دهند ابراز داشت و سپس یاد او شد چنان‌که به حضور شاهنشاه شرفیاب شده است.

۲۷- ساعت ۱۶/۳۰ روز سه‌شنبه ۲۸ فوریه با خانم روزولت ملاقات شد. این ملاقات صرفاً جنبه آشنایی داشت و خانم روزولت در خواست کردند بهترین احترامات ایشان به حضور شاهنشاه تقدیم شود.

■ **هدف از خوانش این گزارش تاریخی**
اما هدف از نشر این گزارش، صرفاً نشان دادن دسترسی مقامات ایالات متحده به کلیه اطلاعات کشوری و ساختار حکومتی ایران است که در نتیجه چه حوادث و نتایجی را برای این مردم مظلوم و از جان گذشته رقم زده است و همچنین نگاه به ارتباطات مخوف و فراگیر رئیس سازمان اطلاعات و امنیت کشور با محافل امریکایی- اسرائیلی در به‌دست گرفتن قدرت بیشتر و در نهایت رسیدن به قدرت داخلی است که خیانت ساختاری حکومت را در دو لایه پادشاهی امنیتی به‌وضوح عیان می‌کند. در پایان این مقال گزارده‌ای از اظهار نظر تعدادی از سیاستمداران داخلی و خارجی که جهت بر کناری و تبعید تیمور بختیار عنوان شده است، ذکر می‌شود. گرمیت روزولت کارگردان فعال و اصلی کودتای ۲۸ مرداد در این باره می‌نویسد: «بختیار در سفری به امریکا قبل از روی کار آمدن امنیتی، به ملاقات آلن دالس، رئیس سیا و گرمیت روزولت رفته و از آنها برای ترتیب یک کودتاعلیه شاه کمک خواسته است. امریکایی‌ها به هیچ وجه با اجرای چنین نقشه‌ای موافق نبودند و به همین جهت راه‌ادر جریان امر گذاشتند و شاه هم در اولین فرصت مناسب او را از کار برکنار کرد.»

همچنین جلال عبده نیز در خاطرات خود ملاقات بختیار با آلن دالس رئیس سیا و گرمیت روزولت و احتمال فکر کودتای طرف بختیار را علت بر کناری وی می‌داند و می‌گوید: «فردای چون سرهنگ هدایت که از قصد کودتای بختیار آگاه بودند بازداشت و به پناه‌های محاکمه و زندانی می‌شدند.

و در پایان محمدرضا شاه در کتاب «پاسخ به تاریخ» در مورد بختیار چنین گفته است: «نزبال بختیار تا سال ۱۳۴۰ این سمت را داشت و در آن تاریخ تاگزیر شدم این آدم حریص و جاهطلب را کنار بگذارم، وی برای رسیدن به مقاصد خویش، روش‌های غیر قابل‌تحملی به‌کار می‌برد.»

و بالاخره هوف اول در نگارش این مقال، تنها و بیان این واقعیت استس که چرا و با چه نگاهی در صدد در دسترس قرار دادن جزئی‌ترین اطلاعات ساختاری سیاسی، اجتماعی و فرهنگی این مرز و بوم به اجنبیان فرصت‌طلب بوده است که باید تاریخ را سرلوحه کار خود قرار داده تا تکرار مکررات از این نوع حوادث تاریخی دیده نشود.